

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: «Стратегічні напрямки зниження собівартості продукції підприємства»
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету економіки та управління підприємництвом

Олексюк Марина Вячеславівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми У системі показників, що характеризують ефективність виробництва, одне із провідних місць належить собівартості продукції. У ній як у синтетичному показнику відбиваються всі сторони виробничої й фінансово-господарської діяльності підприємства: рівень використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, якість роботи окремих працівників і керівництва в цілому.

Собівартість продукції (робіт, послуг) є одним з важливих узагальнювальних показників діяльності підприємства, що відображають ефективність використання ресурсів; результати впровадження нової техніки і прогресивної технології; вдосконалення організації праці, виробництва і управління.

Мета дослідження - розробка теоретичних положень і обґрунтування практичних рекомендацій щодо шляхів зниження собівартості реалізації продукції як інструменту підвищення рівня прибутковості підприємства ПАТ «Одескабель».

Завдання дослідження:

- розглянути теоретичні засади формування собівартості на підприємстві та шляхи її зниження;
- здійснити аналіз виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель»;
- на основі проведеного аналізу виявити можливі резерви зниження собівартості;
- на основі виявлених можливих резервів зниження собівартості послуг підприємства запропонувати та обґрунтувати шляхи зниження собівартості послуг на підприємстві;
- розрахувати економічний ефект від реалізації розроблених заходів щодо зниження собівартості послуг підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження є витрати підприємства ПАТ «Одескабель» і шляхи їх зниження.

Методи дослідження: метод статистичного, теоретичного, факторного та фінансового аналізу, метод порівняння та абстрагування.

Інформаційною базою дослідження є чинні нормативно-правові акти України щодо теми дослідження, підручники та учбові матеріали, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених за темою роботи, статистичні матеріали, дані обліку та звітності підприємства ПАТ «Одескабель» за 2017-2019 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 81 сторінок. Основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 4 рисунка.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Економічна сутність і структура собівартості продукції підприємства» досліджено собівартість продукції як економічна категорія та її види; розглянуто фактори зниження собівартості продукції підприємства.

У другому розділі «Аналіз собівартості продукції ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»» проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності підприємства, зроблено аналіз показників собівартості продукції досліджуваного підприємства в динаміці років та проведено факторний витрат на виробництво продукції ПАТ «Одескабель».

У третьому розділі «Стратегічні напрямки зниження собівартості продукції ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»» запропоновано та обґрунтовано заходи, спрямовані на зниження витрат на виробництво продукції на досліджуваному підприємстві.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Спостерігається наявність негативної тенденції щодо перевищення темпів приросту повної собівартості продукції у 2019 р. (13,22 %) над темпами приросту обсягу реалізованої продукції –11,25 %. Такі тенденції призвели до збільшення витрат на 1 грн. реалізованої продукції у 2019 році відповідно рівня даного показника у 2017 році на 4,30 %.

2. Виявлено збільшення операційних витрат за усіма видами протягом досліджуваного періоду. Найбільше збільшення відбулось за амортизацією – на 75,16 % в 2019 році у порівнянні з показником 2017 року. Також суттєво зростають витрати на відрахування на соціальні заходи – на 71,34 % та на оплату праці за аналогічний період – на 68,63 %. Інші операційні витрати та матеріальні витрати зросли, відповідно, на 40,36 % та 5,63 %. В цілому операційні витрати збільшились на 15,17 % протягом досліджуваного періоду.

3. Найбільшу питому вагу в структурі операційних витрат в ПАТ «Одескабель» займають матеріальні витрати та існує тенденція до зниження частки цих витрат: з 81,83 % в 2017 році до 75,05 % у 2019 році. Вагому частку в структурі операційних витрат займають також витрати на оплату праці, питома вага яких збільшується: з 8,13 % в 2017 році до 11,90 % у 2019 році.

4. Результати факторного аналізу показали, що за рахунок двох основних факторів – структури випуску продукції і собівартості одиниці продукції – витрати на 1 грн. товарної продукції зросли. Зменшення його відбулось за рахунок зростання цін на продукцію та за рахунок спільної дії факторів.

5. Дослідження динаміки собівартості продукції ПАТ «Одескабель» та структури операційних витрат дозволили розробити заходи щодо зниження на витрат виробництва у ПАТ «Одескабель».

АНОТАЦІЯ

Олексюк М. В. «Стратегічні напрямки зниження собівартості продукції підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою *(цифр та назва спеціальності)*

професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства». - *(назва магістерської програм)*

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти щодо економічної сутності собівартості продукції підприємства; система показників та собівартості та фактори, що впливають на величину витрат підприємства.

Проаналізовано основні показники діяльності ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» та динаміка собівартості даного підприємства, виявлені фактори, що вплинули на зміну витрат на 1 грн. реалізованої продукції в ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Запропоновано заходи, спрямовані на підвищення ефективності діяльності ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» та зниження рівня витрат досліджуваного підприємства.

Ключові слова: собівартість продукції; витрати на 1 грн. реалізованої продукції; ефективність діяльності; фактори; резерви; аналіз фінансових результатів.

ANNOTATION

Oleksyuk M.V, «Strategic directions of reducing the cost of production of the enterprise»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «076 Entrepreneurship, trade and stock-taking activities _____» under the master's program *(code and name of the specialty)*

«Economy and strategy of enterprise development ». – Odessa National Economics University. *(title of master program)*

– Odessa, 2020.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the economic essence of the cost of production of the enterprise; system of indicators and costs and factors that affect the cost of the enterprise.

Author analysis the main indicators of the activity of PJSC "Odessa Cable Plant" Odeskabel "and the dynamics of the cost of this enterprise, the factors that influenced the change in costs by UAH 1 are identified. sold products in PJSC "Odessa Cable Plant" Odeskabel ".

Measures aimed at improving the efficiency of PJSC "Odessa Cable Plant" Odeskabel "and reducing the cost of the investigated enterprise

Keywords: cost of production; boil for 1 UAH. sold products; efficiency of activity; factors; reserves; analysis of financial results.